

Mehhaniseeritud põllumajandusest ja masinatraktori jaamade poolt tehtava töö tasu-normidest

Põllumajanduse varustamine mehhailis: tööjõuga ja wahendeiga toimub Nõukogude Liidus enamatki sellekohastest masinatraktorijaamade laudu. MTJ-de on riitlikud ettevõtted, kes ei põhjene omakasu printsipiidel, nagu kodanlike korra ajal eratraktorijaamad. Kui waadata terwiljakasvatusse plaani põllumajanduses, siis üdeme, et MTJ tööb tõhõ 95% tööist väljalefest tööst. Nii algab MTJ-de töö kevadel pöldude ettevalmisustega külwiks, siis järgneb külw, mis toimub traktori veetavate külwimasinatega — samuti harritalse reawahed kultuuride juures traktori wojdul töötavate wahelharijatega. Töödest järgmine osels juba lõikus, mis toimub kas kombainiga või västutatakstri traktori järel töötavate lõikumasinatega. Wiljatõrismisjärgneb kõrretoorimine ja sügisünd, millised tööd toimuvalt muidugi ka traktori wojdul. Nagu selles juba näha, võivad peaegu töök tööd terwiljakasvatuses toimuda traktori abil, missuguse tööjõu annab MTJ ühes sinna juurde kuuluvaate väljalikude masinatega, agregaatiidega ja tööriistadega. Kuid mitte ainult terwiljakasvatuses, vaid ka teiste põllukultuuride juures, nagu lina, kartul, juurvilsi jne. Saab rakendada suure osa külw, idutamise, väetamise, harimise, tõrismis ja teisi töid traktorite järel töötavate masinate tööjõuga. Ka karjamajapidamises on vähimalt sõltude ettevalmisust ja teisi töid suuresti mehhaniiserimisprotsessi lülitada.

Need andmed näitavad, et Nõukogude Liidus väljatöö põllumajanduses inimtööjõu resurssid asendada mehhailis tööjõuga — inimest asendada masinaga, et tervendada inimeste töövääewa ja wabastada inimeste tööjõudu üha uute ja uute ülesannete jaoks üldisest Nõukogude tööprotsessist.

Nuna arvati, et traktoriga harimine on väga fallis, siis tuleb need arvamised siinlohal ümberlükata. Nimelt on põlluviöö Rahvakomissariaat töötannud välja tasu normid MTJ-de tööde eest nii natuuras lii ta rahas ja need on ENSV Teatajas 8. märtsil avaldatud. Need normid on väga odavad, eriti just kolhooside juhtes, kust neile on üldnorm wähendatud 20% võrra. Neile talundeile, kes aga tasutatud wõõrast tööjõudu enne 1940. a. maareformi või les tasutavad ka nüüd wõõrast tööjõudu on traktorite tööhind 50% tallim avaldatud normidest. Rehwikuile ja kestnikele on need normid täiesti vastuvõetavad ja seetõttu on tulnud ka rohkesti sooviavaldsi traktorite järgi. Enne kui aluda töötasunormide ligemata saaluse juurde, tuleb märkida, miks saavad traktorite tööhinnad nii madalad olla. See tuleb odav seetõttu, et traktorite töövõimed on MTJ organisatsiooni abil vähendatud väga kõrgele. Suure väljatöötamise töötti tuleb tööksuse omahind madal. Ka on traktorite ja masinate hind, millega need MTJ-le arvestatakse, traktorite ja masinate hulgaliise töötamise vältimisega tõttu väga odav. Natuuras tasutavate normide juures tuleb seda tähele panna, et töök tööd tasutakse sama põllukultuuriga, millega töö seoses seisab. Nii näiteks kui walmistatakse ette maad nisu jaoks, siis tasutakse ka nisu ja mitte kaera või rukkiga. Nuna üldiselt massab põhimõte, et töö järgi läib kohe tasu, siis on tänuju taluvidajaile vastu tuldud ja nad wõiwad

tevadiste tööde tasud sügisel peale saagi, koristamist õindada. Üsudes töötatuks normide ligemale tähistamisele tuleb tööga peatada terwiljakultuuride naturatastuorme harilikul põllumaal, mis on kilogrammides 1 ha. tehtud töö eest järgmised:

Terwilja kultuuride alla: keskünd, lewakünd — 70 kg.; külw — 14 kg.; viljalaikus — 35 kg.; äestamine, koormine, randaalimine — 2,5 kg.; kultivaatoriga harimine, randaalimine, koormine — 8,5 kg.; sügisünd, keja teistordne künd, läbiründmine — 50 kg.

Kartuli alla: künd — 400 kg.; panemine — 170 kg.; vörmine — 850 kg.; äestamine — 20 kg.; randaalimine — 45 kg.; kõrretoorimine — 80 kg.; muldamine — 45 kg.; lewadine ümberkünd — 250 kg.

Lina alla (linakuududes): eimene künd — 7 kg.; teine künd — 5 kg.; külw — 2 kg.; lina koristamine — 10 kg.; peks masinatega — 2 kg.; randaalimine, ühetordne — 2 kg.; äestamine, ühetordne — 0,5 kg.; kultivaatoriga harim, ühetordne — 1 kg.; kõrretoorimine lina alla — 2 kg.

Naturaaltasu normid uudismaa harimise tööde eest terwilja kultuuride, kartuli ja lina alla:

Esimene künd: terwiljakultuuri alla — 100—180; kartuli alla — 450—650; lina alla — 10—15.

Randaalimine: terwiljakultuuri alla — 10—18; kartuli alla — 45—65; lina alla — 1—2.

Äestamine: terwiljakultuuri alla — 2,5—3,5; kartuli alla — 15—20; lina alla — 0,5—1.

Nahaline tasu traktori töö eest 1 ha pealt:

Harilikul maal: üleskündmine — 28,00, kultiw. harimine — 8,00, äestamine — 2,50, külwamine — 8,00, künni kult. harimine — 7,00, heinanitmine — 6,50.

Uudismaade ülesharimine: üleskündmine — 34—50, kultiw. harimine — 10—12, äestamine — 2,5—3,5.

Põllutöömasinate ja hobu-põllutööriistade ühepäevahe tasutamise eest nende andmel ajutileks tasutamiseks tehnikutes kestnikele tasumajapidamistele.

Ader — rbl. 0,60; äke ühe lüliga — rbl. 0,20; äke kahe lüliga — rbl. 0,40; kultivaator 5 piiga — rbl. 0,50; kultivaator 7 piiga — rbl. 0,60; kultivaator 9 piiga — rbl. 0,80; külwimasin 9-reaga terwilja jaoks — rbl. 1,80; külwimasin 11 reaga terwilja jaoks — rbl. 2.—; külwimasin 12 reaga terwilja jaoks — rbl. 2,80; kooriga 4 tahaga — rbl. 1,20; heinanitija — rbl. 4.—; wiljanitija ärawissega — rbl. 6.—; heinanitija wiljatöökeparaa-diga — rbl. 5.—; hobusehera — rbl. 1,50; muldamisader — rbl. 0,50.

Need on esimesed väljatöötatud normid, kuna hobuste laenutamise ja ola masinate ning tööriistade kohta on need alles ümber. Neid tasunorme ligemalt waadeldes paistab silma mehhaniiseritud töö ja selle tasunormide odavus. Nii võtame näiteks lüliga, mille teostatmise tasu on 14 kg. külwatawat vilja. Külw teostatakse loomulikult traktori järgi veetavate reaskülwi-masinatega, ja juba reaskülw ise garanteeerib ehit kündlustab wähemalt paarikümne kilogrammilise tollkuhiu võrreldest laialt külwiga. Peale selle annab reastülv ta tuli läbi enamaasi. Seeaga tasub 1 ha külwendu juba külwamisel ja nii on lugu ka teiste töödega.